Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 3 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 3

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1	**İTA.8.1.1** Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın	Osmanlı Devleti ekonomik bağımsızlığını büyük ölçüde kaybetmişti. Kanıtlar: vergi gelirlerinin bir kısmını yabancıların denetimindeki Düyun-ı Umumiye'nin toplaması; kapitülasyonlar nedeniyle yabancı tüccarların yerli tüccardan avantajlı olması.	Ekonomik bağımsızlığın zedelendiği çıkarımı **(4 p)** Düyun-ı Umumiye kanıtı **(4 p)** Kapitülasyon kanıtı **(4 p)** **Toplam: 12 p**
2	**İTA.8.1.2** Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur	Babasının yenilikçi okulu tercih etmesi, onun yeniliklere açık ve çağdaş bir kişilik kazanmasına katkı sağlamıştır. Çiftlikte kalmasına rağmen okula dönmek istemesi, eğitime ve öğrenmeye verdiği önemi, kararlılığını gösterir. (Uygun farklı çıkarımlar da kabul edilir.)	Birinci durumdan doğru çıkarım **(6 p)** İkinci durumdan doğru çıkarım **(7 p)** **Toplam: 13 p**
3	**İTA.8.1.3** Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar	Ziya Gökalp. Türk Dil ve Türk Tarih kurumları Türk dilini ve tarihini araştırarak millî kültürü güçlendirmeyi amaçlar; bu, Ziya Gökalp'in Türkçülük ve millî kültür fikirleriyle örtüşür.	Ziya Gökalp **(5 p)** Millî kültür / Türkçülük ile kurumların amacı arasında bağ **(7 p)** **Toplam: 12 p**
4	**İTA.8.1.4** Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir	Sorumluluk alma, liderlik ve vatanseverlik. 31 Mart Olayı'nda meşrutiyet yönetimini korumak için ordunun yönetiminde görev aldı; Tobruk'ta vatan topraklarını korumak için savaşarak başarı kazandı.	Ortak özellik **(4 p)** 31 Mart Olayı ile ilişkilendirme **(4 p)** Tobruk ile ilişkilendirme **(4 p)** **Toplam: 12 p**
5	**İTA.8.2.1** Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar	Demiryolu Almanya'yı Basra Körfezi'ne ve İngiltere'nin Hindistan yoluna yaklaştırıyor, İngiltere'nin bölgedeki çıkarlarını tehdit ediyordu. Bu durum, sömürge (ham madde ve pazar) rekabetinin savaşın önemli sebeplerinden biri olduğunu gösterir.	İngiltere'nin çıkarlarının / sömürge yolunun tehdit edilmesi **(6 p)** Sömürge rekabetiyle ilişkilendirme **(7 p)** **Toplam: 13 p**
6	**İTA.8.2.1** Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar	Devletler önceden ittifaklar (bloklar) kurmuştu. Bir devlet savaşa girince müttefikleri de onu desteklemek için savaşa katıldı; böylece iki devlet arasındaki sorun zincirleme biçimde bütün Avrupa'ya yayıldı.	Bloklaşmayı / ittifakları belirtme **(5 p)** Müttefiklerin zincirleme savaşa girmesini açıklama **(7 p)** **Toplam: 12 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
7	**İTA.8.2.2** Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur	Nedenler: kaybedilen toprakları geri almak, yalnızlıktan kurtulmak, Almanya'nın savaşı kazanacağına inanılması, kapitülasyonlardan kurtulma isteği (herhangi ikisi). Olay, Osmanlı Devleti'nin savaşa Almanya'nın yönlendirmesiyle girdiğini ve savaşta Almanya'ya bağımlı bir konumda olduğunu gösterir.	Birinci neden **(3 p)** İkinci neden **(3 p)** Osmanlı'nın konumuna dair çıkarım **(7 p)** **Toplam: 13 p**
8	**İTA.8.2.3** Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder	Madde, bölgede bir Ermeni devleti kurulmasına zemin hazırlamak amacıyla konmuştur. Halkın kendi cemiyetlerini kurması, Osmanlı yönetiminin işgallere karşı bir direniş göstermediğini, halkın yurdu korumayı kendi üstüne aldığını gösterir.	Ermeni devleti kurma amacı **(6 p)** Osmanlı yönetiminin işgallere direnmediği çıkarımı **(7 p)** **Toplam: 13 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.